

# Készül a magyar emigráció története

BUDAPEST. — A Magyar Tudományos Akadémia elnökségének határozata értelmében feldolgozzák, megírják a magyarországi kivándorlás történetét. A magyar emigráció történetének — különösen az első világháború előtti korszaknak — csaknem könyvtárnyi irodalma van, de összefoglaló, korszerű, tudományos feldolgozása még hiányzik. A meglévő hatalmas anyag szerteágazó és hosszadalmas munkát igényel. A kutatás irányítására és szervezésére a Történelemtudományi Intézet vezetésével koordinációs bizottságot alakítottak, amelyben több tudományos intézet és társadalmi szervezet vesz részt.

Már elkészítették a Magyarországon található legfontosabb dokumentációs források jegyzékét, széleskörű kutatást folytattak az Országos Levéltárban, a Széchenyi Könyvtárban, a Parlamenti Könyvtárban és több tudományos intézmény archívumában. Csupán e dokumentációk címjegyzéke több száz oldalt tölt meg. Különösen értékes anyagot tartalmaznak a miniszterelnökségi iratok; ezekből nemcsak a kivándorlás folyamatára kapnak választ a kutatók, hanem arra vonatkozóan is, hogy mi történt a külföldre távozottakkal, miután elhagyták az országot. A központi levéltár forrásanyagainak felkutatása után a megyei és az egyházi levéltárakban folytatják a munkát.

Jegyzékbe vették a korabeli külföldi magyar sajtót is és ez az összeállítás egymaga nyolc ívet tölt meg. A Széchenyi Könyvtárban megtalálhatók a Száműzöttek Lapjának példányairól készített fotókópiák; ezt a lapot 1853-ban az Amerikában letelepedett Kossuth-emigráció alapította. Sok értékes adattal szolgálnak az országgyűlési irományok is, hiszen a Parlament többször foglalkozott a kivándorlás különböző problémáival.

"Hungarian emigration"  
Review of Reviews, 1906, 354-6.



E tanulmányokat a magyar kutatók megküldik azoknak a külföldi intézeteknek is, amelyek hasonló témával foglalkoznak s ahonnan csereképpen más anyagokat kaphatnak.

A kivándorlás történetének első szakaszaként az 1870 és az első világháború közötti korszakot írják meg. Ebben az időben a kivándorlás fő iránya Amerika volt. A kutatók az akkori emigráció gazdasági és politikai hátterét is sokoldaluan feldolgozzák.

E forrásmunkák alapján megállapítható, hogy ezekben az évtizedekben legalább másfélmillióan hagyták el Magyarországot és kerestek új hazát Amerikában. A kivándoroltaknak több mint 90 százaléka a mezőgazdasági munkások és a parasztok soraiból került ki. A valóságban másfélmilliónál is lényegesen többen vándoroltak külföldre, hiszen sokan utlevél nélkül távoztak s ezek nem maradt semmilyen dokumentum-hagyaték. Az mindenesetre megállapítható, hogy az 1890-es évektől nagyon felgyorsult a kivándorlási folyamat és például 1905-ben és 1906-ban már évente csaknem 200 ezren vettek vándorbotot kezükbe, hogy hazájuktól távol keressék boldogulásukat.

HOZZJÖN VELÜNK  
MAGYARORSZÁGRA!



Handwritten notes in cursive script at the bottom of the page.